

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI  
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO  
W ROKU 1974

*Compte-rendu des travaux de la Société Géologique de Pologne  
en 1974*

Ogólny stan liczbowy członków Towarzystwa: 1407 osób.  
Członkowie honorowi: 20

a) krajowi:

prof. dr Franciszek Bieda  
prof. dr Roman Kozłowski, członek rzecz. PAN  
prof. dr Marian Książkiewicz, członek rzecz. PAN  
prof. dr Edward Passendorfer, członek koresp. PAN  
prof. dr Zdzisław Pazdro  
prof. dr Henryk Teisseyre, członek rzecz. PAN

b) zagraniczni:

prof. dr Dimitrij Andrusov, akademik (Czechosłowacja)  
prof. dr Ekim Bončev, akademik (Bułgaria)  
prof. dr Michel Durand-Delga (Francja)  
prof. dr Miltiade Filipescu, akademik (Rumunia)  
prof. dr Ivar R. Hessland (Szwecja)  
prof. dr Aarne Laitakari (Finlandia)  
prof. dr Georghe Murgeanu, akademik (Rumunia)  
prof. dr Dimitrij W. Naliwkin, akademik (ZSRR)  
prof. dr Ragnar Sandegren (Szwecja)  
prof. dr Erick Anson Stensjö (Szwecja)  
prof. dr Josef Svoboda akademik (Czechosłowacja)  
prof. dr E. K. Walton (Wielka Brytania)  
prof. dr Nikołaj B. Wassojewicz akademik (ZSRR)  
prof. dr Oleg S. Wiałow, członek Akademii Nauk USRR (ZSRR)

Członkowie nadzwyczajni: 20

Członkowie zwyczajni: 1367, w tym osób prawnych 52.

## A. SPRAWY ORGANIZACYJNE

W roku 1974 Zarząd Główny obradował na jednym posiedzeniu plenarnym i trzech posiedzeniach Prezydium. Tematem ich były sprawy organizacyjne, finansowe i wydawnicze a także przygotowanie zjazdów naukowych.

Doroczny Walny Zjazd Delegatów odbył się w dniu 12 września 1974 w Opolu. Zjazd zaaprobował działalność Zarządu Głównego i nadał godność członka honorowego Polskiego Towarzystwa Geologicznego prof. drowi Ivarowi R. Hesslandowi z Uniwersytetu w Sztokholmie. W konsekwencji zarządzenia zmieniającego zasady działalności wydawniczej towarzystw naukowych Walny Zjazd Delegatów podjął uchwałę zmieniającą wysokość składki członkowskiej na 60 zł rocznie od osoby, poczynając od roku 1975. Nowa składka nie obejmuje prenumeraty Rocznika PTG, którą Zarząd Główny usilnie zaleca członkom uznając ją za moralny obowiązek i dowód poczucia więzi z działalnością naukową Towarzystwa.

W dniu 3 września 1974 podczas I Krajowej Konferencji Naukowej Paleontologów we Wrocławiu utworzono sekcję paleontologiczną PTG. Zrzesza ona członków Towarzystwa interesujących się zagadnieniami paleontologii, biostratygrafii i paleoekologii. Do sekcji przystąpiło 91 osób. Zebranie założycielskie powołało na przewodniczącą sekcji prof. dr hab. G. Biernat, a na sekretarza doc. dr L. Malinowską. Siedzibą Komitetu Sekcji jest Warszawa.

Zarząd Główny podjął odpowiednie kroki zmierzające do restytucji Sekcji Tektonicznej PTG.

Poczyniono przygotowania do 47 Zjazdu Naukowego Towarzystwa, który odbędzie się w dniach 22—24 czerwca 1975 w Świdnicy. Organizatorem Zjazdu jest Oddział Wrocławski, pracom Komitetu Organizacyjnego przewodniczy doc. dr hab. Jerzy Kłapciński.

Nagrody naukowe Towarzystwa zostały przyznane:

- 1) nagroda im. L. Zejsznera — drowi Stefanowi Połtowiczowi i mgr inż. Alicji Starczewskiej-Popow za pracę pt. „Rozwój zapadliska przedkarpackiego między Tarnowem a Przemyślem”, opublikowaną w tomie 43 Rocznika Polskiego Towarzystwa Geologicznego,
- 2) nagroda im. H. Świdzińskiego — drowi inż. Nestorowi Oszcypce za pracę pt. „Budowa geologiczna Kotliny Sądeckiej”, opublikowaną w Biuletynie Instytutu Geologicznego nr 271.

Stypendium im. K. Beresa na rok 1975 przyznano mgrowi inż. Markowi Wendorffowi.

W 1974 roku Polskie Towarzystwo Geologiczne poniosło szereg bolesnych strat na skutek śmierci długoletnich i zasłużonych członków:

— mgr Maria Tyska, członek Oddziału Warszawskiego, zmarła dnia 29 kwietnia 1974,

— mgr inż. Anatol Zieliński, długoletni skarbnik Oddziału Górnośląskiego, zmarł w dniu 26 sierpnia 1974,

— mgr inż. Wiktor Zajczkowski, członek Oddziału Górnośląskiego, zmarł w dniu 22 października,

— dr Jan Wyżkowski, członek Oddziału Warszawskiego, zmarł dnia 29 października 1974,

— prof. dr Stanisław Doktorowicz-Hrebnicki, członek Oddziału Warszawskiego, zmarł w dniu 27 grudnia 1974,

Cześć ich pamięci!

Stan liczbowy Towarzystwa w porównaniu z rokiem ubiegłym uległ zmniejszeniu o 39 osób. Przybyło 58 nowych członków, zmarło 5, skreślono ze względu na zaległe składki 91 osób.

## B. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁÓW I KÓŁ TERENOWYCH

### ODDZIAŁ GDAŃSKI

Walne Zebranie w dniu 31 maja dokonało wyboru nowego Zarządu. Przewodniczącym został ponownie doc. dr hab. inż. Bohdan Kozerski, sekretarzem — mgr Aleksandra Modrzeska-Żuk. Siedziba Oddziału została przeniesiona do Instytutu Hydrotechniki Politechniki Gdańskiej. W roku 1974 w Oddziale Gdańskim odbyło się 9 posiedzeń naukowych. Oddział liczy 63 członków fizycznych i 5 prawnych.

### ODDZIAŁ GÓRNOŚLĄSKI

Przewodniczącym oddziału jest doc. dr hab. Karol Bojkowski, sekretarzem mgr Alina Siewniak-Witruk. Zorganizowano 4 posiedzenia naukowe. Oddział liczy 107 członków fizycznych i 5 prawnych.

### ODDZIAŁ KRAKOWSKI

Przewodniczącym oddziału jest doc. dr Jacek Rutkowski, sekretarzem dr inż. Teresa Grabowska. W roku 1974 odbyło się 8 posiedzeń naukowych na różne tematy oraz sympozjum poświęcone badaniom mikrograwimetrycznym w geologii i górnictwie. Członkowie oddziału mają duży wkład w organizację 46 Zjazdu Naukowego PTG w Opolu. W oddziale zrzeszonych jest 353 członków fizycznych i 18 prawnych.

### ODDZIAŁ POZNAŃSKI

Walne Zebranie w dniu 14 listopada 1974 wybrało nowy Zarząd, w którym funkcje przewodniczącego sprawuje nadal doc. dr hab. Wojciech Grocholski, a sekretarzem jest ponownie dr Janusz Skoczyła. Zorganizowano 8 posiedzeń naukowych. Oddział Poznański zrzesza 44 członków fizycznych.

#### ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI

Obowiązki przewodniczącego pełni mgr Ryszard Dobracki. W roku 1974 zorganizowano 2 posiedzenia naukowe oraz sesję naukową we współpracy z innymi organizacjami. Oddział liczy 24 członków fizycznych.

#### ODDZIAŁ ŚWIĘTOKRZYSKI

Przewodniczącym Oddziału jest doc. dr hab. Henryk Jurkiewicz, sekretarzem mgr Anna Pająkowska. Oddział zorganizował 5 posiedzeń naukowych i 8-dniową wycieczkę geologiczną do Czech i Moraw, w której wzięło udział 32 członków PTG. Oddział liczy 85 członków fizycznych i 4 prawnych.

#### ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Działalności Zarządu przewodniczył doc. dr hab. Piotr Roniewicz, sekretarzem był doc. dr hab. Jan Dowgiałło. Odbyło się 13 posiedzeń naukowych i sesja naukowa poświęcona problemom hydrogeologicznym. Wzrosła ilość członków do 372 fizycznych i 11 prawnych.

#### ODDZIAŁ WROCŁAWSKI

Zarząd Oddziału pracował nadal pod przewodnictwem prof. dra Henryka Teisseyre'a, sekretarzem było doc. dr hab. Jerzy Kłapciński. Zorganizowano 14 posiedzeń naukowych o różnorodnej tematyce. Oddział zrzesza 148 członków fizycznych i 5 prawnych.

#### ODDZIAŁ ZIEMI RZESZOWSKIEJ

Zarząd Oddziału nie uległ zmianie, funkcję przewodniczącego sprawuje mgr inż. Czesław Fik, sekretarza — mgr inż. Bolesław Cisek. Odbyło się 1 posiedzenie naukowe i 1 obszerne sympozjum z 10 referatami poświęconymi problematyce złóż węglowodorów w Karpatach i zapadlisku przedkarpackim. Oddział liczy 37 członków fizycznych i 1 prawnego.

#### KOŁO LUBELSKIE

Przewodniczącym koła jest doc. dr hab. Jan Morawski, sekretarzem — mgr Zbigniew Gardziel. Odbyło się 5 posiedzeń naukowych oraz wycieczka do Muzeum Ziemi i Muzeum Instytutu Geologicznego w Warszawie. Koło zrzesza 20 członków fizycznych.

#### KOŁO ZIEMI LUBUSKIEJ

Działalnością Koła kieruje Zarząd pod przewodnictwem mgra Teofila Dzioby, sekretarzem jest mgr Halina Piceluk. Przygotowano 2 posiedzenia naukowe oraz — przy współudziale innych organizacji — wiel-

kie Międzynarodowe Sympozjum Naukowo-Techniczne na temat poszukiwań geologicznych w utworach permu. Ponadto zorganizowano dwudniową wycieczkę geologiczną w Góry Sowie i znacznie zaawansowano przygotowania do utworzenia ekspozycji geologiczno-górnicznej w Muzeum Okręgowym w Zielonej Górze. Kontynuowano akcję popularyzowania wiedzy geologicznej wśród młodzieży licealnej. Koło liczy 50 członków fizycznych i 1 prawnego.

## C. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA SEKCJI SPECJALISTYCZNYCH

### SEKCJA GENEZY ZŁOŻ RUD

Komitetowi sekcji przewodniczył doc. dr hab. inż. Czesław Harańczyk, sekretarzem był dr inż. Marek Nieć. Działalność sekcji w 1974 koncentrowała się wokół przygotowania i czynnego udziału polskich geologów w IV Międzynarodowym Sympozjum Międzynarodowej Asocjacji Genezy Złóż Rud (IAGOD), które obradowało we wrześniu w Warnie w Bułgarii. Członkowie sekcji wygłosili 6 referatów opublikowanych w materiałach sympozjum. W wyniku obrad utworzono m. in. izotopową grupę roboczą IAGOD, której przewodniczącym został doc. dr hab. inż. C. Harańczyk, a sekretarzem dr inż. M. Nieć.

W listopadzie 1974 odbyło się posiedzenie naukowe sekcji poświęcone pracy polskich geologów w złożach zagranicznych.

### SEKCJA GEOFIZYKI

Przewodniczącym Komitetu Sekcji Geofizyki był mgr inż. Krzysztof Sojka, sekretarzem — doc. dr Janusz Łaski. Członkowie sekcji uczestniczyli w międzynarodowej konferencji geofizyków w Toruniu. Połączono wstępne przygotowania do zjazdu Europejskiej Asocjacji Geofizyków Poszukiwawczych na terenie Polski. Zorganizowano sympozjum naukowe w Oddziale Krakowskim PTG.

### SEKCJA GEOLOGII MATEMATYCZNEJ

Komitetowi sekcji przewodniczył doc. dr hab. inż. Rafał Unrug, sekretarzem była dr inż. Maria Sass-Gustkiewicz. Zorganizowano, we współpracy z Instytutem Geologii Regionalnej i Złóż Węgla AGH, trzydniowe III Sympozjum Zastosowań Metod Matematycznych w Geologii, które odbyło się w styczniu 1974 w Krakowie.

### SEKCJA HYDROGEOLOGICZNA

Komitet sekcji prowadził działalność pod kierunkiem doc. dra hab. Stefana Krajewskiego. Polegała ona na przygotowaniu 5 posiedzeń

naukowych na tematy hydrogeologiczne, zrealizowanych w oddziałach warszawskim i poznańskim, oraz na organizacji sympozjum hydrogeologicznego w ramach 46 Zjazdu PTG w Opolu.

#### SEKCJA SEDYMENTOLOGICZNA

Przewodniczącym Komitetu sekcji był dr hab. Andrzej Ślaczka, sekretarzem doc. dr inż. Jacek Rutkowski. Zorganizowano siłami ośrodka warszawskiego trzydniową konferencję terenową poświęconą problemom sedymentacji liasu w obrzeżeniu Gór Świętokrzyskich.

#### SEKCJE STRATYGRAFICZNA I TEKTONICZNA

Obydwie sekcje nie organizowały osobnych konferencji, a ich członkowie przedstawiali referaty na posiedzeniach różnych oddziałów PTG.

#### D. ZJAZD NAUKOWY I OGÓLNY BILANS DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

46 Zjazd naukowy Polskiego Towarzystwa Geologicznego odbył się w dniach 12—15 września 1974 w Opolu. Obrady odbywały się pod hasłem: „Postęp rozpoznania geologicznego Opolszczyzny w Polsce Ludowej”. Na program zjazdu złożyły się: sesja naukowa z referatami, terenowe konferencje naukowe oraz sympozja pozjazdowe.

Komitetowi Organizacyjnemu Zjazdu przewodniczył prof. dr hab. inż. Antoni S. Kleczkowski. W zjeździe uczestniczyły 152 osoby. Przewodnik zjazdowy o objętości 15,5 arkusza został wydany nakładem Instytutu Geologicznego w Warszawie.

W oddziałach, kołach i sekcjach specjalistycznych Towarzystwa odbyło się 68 posiedzeń naukowych, na których przedstawiono do dyskusji 70 referatów oraz 7 sympozjów naukowych, zazwyczaj kilkudniowych, z 81 referatami. Miarą znaczenia niektórych sympozjów jest szeroki udział geologów zagranicznych, którzy zgłosili w sumie 19 referatów. Pozyskano także w oddziałach: Górnośląskim, Poznańskim, Warszawskim i Wrocławskim prelegentów zagranicznych na zwyczajne posiedzenia naukowe. Obok tego niewątpliwie korzystnego zjawiska należy zwrócić uwagę na zmiany ujemne: słabą propagandę niektórych konferencji terenowych organizowanych przez sekcje specjalistyczne oraz spadek ilości posiedzeń naukowych w niektórych środowiskach.

## E. POPULARYZACJA WIEDZY

Towarzystwo kontynuowało popularyzację nauk geologicznych wśród młodzieży licealnej i w szerokich kręgach społeczeństwa poprzez działalność swoich placówek terenowych. W wielu ośrodkach dostarczane są do szkół okazy minerałów i skał, udostępnia się książki popularnonaukowe, a także wygłasza prelekcje upowszechniające geologię i zawód geologa. Członkowie PTG opublikowali szereg artykułów w „Problemach”, „Wszechświecie” i innych czasopismach popularnonaukowych. Otwarty charakter posiedzeń naukowych Towarzystwa ogłaszanych w prasie i bezpłatny wstęp na nie stwarzały dla każdego zainteresowanego możliwość pogłębienia wiedzy o Ziemi.

W roku 1974 działalności popularyzatorskiej nadano szczególny akcent przedstawiając osiągnięcia 30 lat Polski Ludowej w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz odkrycia i zagospodarowania złóż kopalin.

## F. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Jedną z podstawowych form działalności naukowej Towarzystwa jest redagowanie czasopisma „Rocznik Polskiego Towarzystwa Geologicznego”, które zaznajamia bieżąco członków z poważną częścią badań geologicznych prowadzonych w kraju. Rocznik PTG wydawany jest w 4 zeszytach rocznie o objętości około 55 arkuszy wydawniczych. Od roku 1974, na mocy zarządzenia Sekretarza Naukowego PAN przekazującego działalność wydawniczą wszystkich towarzystw naukowych do PWN, PTG nie jest już właścicielem nakładu, natomiast może zakupywać egzemplarze Rocznika dla członków oraz na wymianę krajową i zagraniczną. Wymiana ta stanowi podstawę powiększania księgozbioru Towarzystwa oraz źródło dopływu informacji naukowej z zagranicy. Równocześnie „Rocznik PTG” rozchodzący się szeroko za granicą stanowi wizytówkę geologii polskiej.

W roku 1974 ukazały się zaległe 3 zeszyty tomu 43 za rok 1973 oraz 3 zeszyty tomu 44 za rok 1974. Zeszyt 4 tomu 44 dostarczyła drukarnia w pierwszych dniach stycznia 1975.

## G. BIBLIOTEKA

Biblioteka geologiczna Towarzystwa posiada jeden z największych księgozbiorów fachowych i obsługuje obszar całego kraju. Stan księgozbioru na koniec roku 1974 był następujący:

13 202 czasopism (przybyło 624)

5 552 wydawnictw zwartych (przybyło 109)

2 280 arkuszy map (przybyło 310)

42 atlasy (przybyło 2)

Wysłano na wymianę 1260 zeszytów Rocznika PTG otrzymując w zamian 2010 zeszytów czasopism i 133 tomy wydawnictw zwartych. Łączna wartość wydawnictw otrzymanych drogą wymiany wyniosła 92 862,35 zł, a wartość wydawnictw zakupionych — 13 212,90 zł.

Wymiana prowadzona była z 403 instytucjami zagranicznymi z 64 krajów oraz 18 instytucjami krajowymi.

Z biblioteki korzystało osób 493, wypożyczono 1735 tomów. Pewna ilość nie rozprowadzonych zeszytów Rocznika za lata pięćdziesiąte i starszych została przeznaczona do rozdawnictwa wśród zainteresowanych członków.

## H. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI

Dobre rezultaty działalności popularyzatorskiej, szkoleniowej, naukowej i organizacyjnej zostały osiągnięte dzięki społecznej pracy aktywu Towarzystwa oraz współpracy z pokrewnymi instytucjami i przedsiębiorstwami. Współpraca ta polegała na wspólnym organizowaniu posiedzeń i konferencji, sympozjów i sesji naukowych oraz wycieczek naukowych. Należy tu wymienić szczególnie organizacje zielonogórskie: Przedsiębiorstwo Poszukiwań Naftowych, Wyższą Szkołę Inżynierską i miejscowy Oddział SITP Naftowego. Dzięki tradycyjnej współpracy z Instytutem Geologicznym w Warszawie wydany został z okazji Zjazdu Naukowego Towarzystwa pierwszy przewodnik geologiczny po Opolszczyźnie.

## I. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Współpraca Towarzystwa z instytucjami zagranicznymi polegała na wymianie wydawnictw naukowych, wzajemnej informacji o zjazdach i konferencjach naukowych oraz na odczytach naukowców zagranicznych podczas ich pobytu w Polsce. Po raz pierwszy w dziejach PTG ta ostatnia forma współdziałania osiągnęła znaczniejszy rozmiar; 28 geologów z zagranicy referowało wyniki swych badań na forum Towarzystwa w różnych ośrodkach kraju.

Członkowie Sekcji Genezy Rud PTG występowali aktywnie na międzynarodowym sympozjum IAGOD w Bułgarii m. in. wygłaszając 6 referatów, które opublikowano w materiałach sympozjum. W nowo utworzonej, izotopowej grupie roboczej IAGOD kierownicze funkcje powierzono członkom Polskiego Towarzystwa Geologicznego, doc. H a r a ń c z y k o w i i d r o w i N i e c i o w i.

A. Paulo



W Y K A Z  
ZEBRAŃ I WYCIECZEK NAUKOWYCH, KTÓRE ODBYŁY SIĘ  
W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM W ROKU 1974

Oddział Gdański

1. 22 I 1974 — doc. dr hab. D. Piasecki: „Projekt podziału środowiska człowieka na podstawie kryterium producenta”.
2. 22 II 1974 — dr H. Janiszewska-Pactwa: „Spektrometria w paleontologii i geologii”.
3. 15 III 1974 — doc. dr hab. inż. B. Kozerski: „Ocena wpływu wartości współczynnika pojemności sprężystej na pracę studzien artezyjskich”.
4. 26 IV 1974 — dr Z. Płochniewski: „Warunki występowania wód mineralnych w regionie Gdańskim, otwór IG-1”.
5. 6 V 1974 — prof. dr R. Galon: „Rola Międzynarodowej Unii do Badań Czwartorzędu (INQUA) w nauce i społeczeństwie”.
6. 31 V 1974 — doc. dr inż. K. Matl: „Trzeciorząd Polski Północnej”.
7. 7 X 1974 — mgr S. Dąbrowski, mgr J. Pleczyński i mgr J. Przybyłek: „Z doświadczeń nad badaniem parametrów filtracji nie ustalonej na obszarze Polski”.
8. 11 XI 1974 — doc. dr hab. J. Dowgiałło: „Z badań nad genezą wód podziemnych”.
9. 17 XII 1974 — dr B. Nowak: „Wyniki badań stanów zwierciadła wód podziemnych w stropowych partiach czwartorzędu Żuław”.

Oddział Górnośląski

1. 22 IV 1974 — mgr K. Augustyniak: „Dolnokredowe złoża węgla kamiennego w Andach peruwiańskich” (Odczyt ilustrowany barwnymi przezroczami).
2. 6 V 1974 — mgr inż. W. Łukaszyk: „Eksploracja surowców kaolinowych w Polsce i program rozwoju ich produkcji na tle potrzeb gospodarki krajowej”.
3. 26 XI 1974 — doc. dr inż. A. Garlicki: „Z wędrówek geologicznych po Stanach Zjednoczonych”. (Odczyt ilustrowany barwnymi przezroczami).
4. 10 XII 1974 — Kand. Nauk. A. W. Łapo (VSEGEJ Leningrad): „Własności macerałów niektórych węgli ZSRR”. (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim, ilustrowany barwnymi przezroczami).

Oddział Krakowski

1. 14 I 1974 — mgr A. Kotas: „Utwory kambru w podłożu karbonu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego”.

2. 18 II 1974 — mgr M. Subieta i mgr S. Kubicki: „Budowa geologiczna złożeń w Krzemiance”.

3. 4 III 1974 — doc. dr inż. A. Garlicki: „Z geologii wielkiego kanionu rzeki Colorado”. (Odczyt ilustrowany przezręczkami).

4. 1 IV 1974 — doc. dr hab. R. Gradziński i doc. dr hab. T. Jerzykiewicz: „Kopalne osady eoliczne w górnej kredzie południowej Mongolii”.

5. 6 V 1974 — doc. dr inż. A. Garlicki: „Park Narodowy Yellowstone” (Odczyt ilustrowany barwnymi przezręczkami).

6. 13 V 1974 — dr inż. S. Rybicki: „Geologiczno-inżynierskie problemy otworowej eksploatacji siarki”.

7. 27 V 1974 — prof. dr K. Birkenmajer: „Współczesny ryft północnoatlantycki i jego ewolucja”.

8. 18 XI 1974 — mgr inż. A. Krzanowski: „Kredowe złoża węgla w Peru”. (Odczyt ilustrowany barwnymi przezręczkami).

9. 25 XI 1974 — Sympozjum naukowe poświęcone badaniom mikrograwimetrycznym w geologii i górnictwie z referatami:

— prof. dr Z. Fajkiewicz: „Wykrywanie małych form geologicznych i antropogenicznych metodą gradientu pionowego siły ciężkości”.

— dr inż. A. Gliński: „Możliwości zastosowania podziemnych badań mikrograwimetrycznych dla rozpoznania budowy geologicznej górotworu”.

— mgr inż. J. Śliz: „Wyniki zastosowania mikrograwimetrii do wykrywania pustek w Chełmie Lubelskim”.

### Oddział Poznański

1. 21 III 1974 — dr inż. W. Olejnik: „Zastosowanie sejsmiki inżynierskiej do badań geologiczno-inżynierskich”.

2. 25 IV 1974 — mgr inż. L. Cimaszewski: „Nowe informacje o budowie geologicznej NW części Niziny Polskiej”.

3. 16 V 1974 — doc. dr hab. T. Błaszyk: „Problematyka prac hydrogeologicznych w Instytucie Kształtowania Środowiska”. (Odczyt zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologiczną PTG).

4. 22 V 1974 — prof. P. W. Zarickij: „Konkrecje i znaczenie ich badań przy rozwiązywaniu zagadnień litologii i geologii”.

5. 16 IX 1974 — prof. dr A. Tokarski: „Dydaktyczne elementy geologii Afryki”.

6. 16 X 1974 — doc. dr hab. W. Grocholski: „Geologia i górnictwo Wielkopolski w ubiegłym trzydziestolecu”.

7. 14 XI 1974 — dr J. Skoczylas: „Tektonika strefy granicznej monokliny przedsudeckiej i synklinorium szczecińskiego (Pojezierze Lubuskie)”.

8. 19 XII 1974 — prof. dr A. S. Kleczkowski: „Problemy hydrogeologiczne RFN”. (Odczyt zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologiczną PTG).

### Oddział Szczeciński

1. 6 II 1974 — mgr M. Wdowiak: „Osady holocenu wyspy Wolin i obniżenia Bramy Swiny — problematyka litogenetyczna”.

2. 5 IV 1974 — mgr M. Ober: „Rola glacitektoniki wśród procesów marginalnych na wybranych przykładach z Wielkopolski i Pomorza Zachodniego”.

### Oddział Świętokrzyski

1. 5 III 1974 — prof. dr K. Birkenmajer: „Z duńską wyprawą geologiczną do Wschodniej Grenlandii”.

2. 25 IV 1974 — doc. dr hab. H. Jurkiewicz: „Znaczenie łupków dikcjonomowych dla analiz i odtworzeń paleogeograficznych i tektoniki Gór Świętokrzyskich i niecki miechowskiej”.

3. 5 XII 1974 — dr hab. E. Łuczowska-Schiller: „Nowe poglądy na stratygrafię miocenu Paratetydy”.

4. 13 XII 1974 — doc. dr inż. Z. Rubinowski: „Krajobraz i geologia wschodniej części Himalajów nepalskich”.

5. 17 XII 1974 — doc. dr hab. H. Jurkiewicz: „Geologia Barrandienu”.

### Oddział Warszawski

1. 9 I 1974 — mgr J. Trammer: „Korelacje wapienia muszlowego Gór Świętokrzyskich z triasem alpejskim w oparciu o konodonty”.

2. 23 I 1974 — prof. dr S. Depowski: „Stan aktualny i możliwości rozwoju poszukiwań złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w świecie”.

3. 20 II 1974 — dr K. Nawara: „O wpływie prądów konwekcyjnych na ukształtowanie powierzchni planet”.

4. 6 III 1974 — dr J. Pich: „Zmiany chemizmu wód podziemnych w rejonach sztucznych zbiorników powierzchniowych”.

5. 20 III 1974 — mgr M. Brykczyński: „Fałdy warszawskie jako przykład glacitektoniki dolinnej”.

6. 10 IV 1974 — doc. dr J. Sokołowski: „Kierunki poszukiwań naftowych w świetle nowej tektoniki globu”.

7. 24 IV 1974 — dr D. Małecka: „Problematyka ochrony wód podziemnych i powierzchniowych na obszarze Podhala w pracach dyplomowych Wydziału Geologii UW”. (Odczyt zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologiczną PTG).

8. 24 IV 1974 — mgr inż. S. Karwowski, mgr inż. J. Sikorski,

dr T. Michalski: „Straty wód podziemnych powstałe w wyniku czasowego odwadniania wykopów budowlanych na obszarze Warszawy”. (Odczyt zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologiczną PTG).

9. 8 V 1974 — dr A. Gaździcki: „Problemy stratygrafii górnego triasu i najniższej jury alpejskiej”.

10. 22 V 1974 — prof. H. Schoeller: „Ewolucja składu chemicznego wody podczas przepływu podziemnego”. (Odczyt wygłoszony w języku francuskim. Zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologiczną PTG).

11. 5 VI 1974 — dr J. Głazek: „Powaryscyjski rozwój paleogeograficzno-geotektoniczny terytorium Polski”.

12. 10 VI 1974 — doc. dr J. Malinowski: „Geologiczne warunki odpływu podziemnego na Roztoczu Zachodnim”. (Odczyt zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologiczną PTG).

13. 13 XI 1974 — doc. dr hab. W. Bednarczyk i doc. dr hab. L. Teller: „Rozwój starszego paleozoiku strefy Koszalin-Chojnice”.

14. 27 XI 1974 — dr H. Szaniawski: „Wyprawa na Antarktydę”.

15. 11 XII 1974 — dr K. Juchniewicz: „Nowe metody badań paleobotanicznych nad węglem brunatnym”.

#### Oddział Wrocławski

1. 17 I 1974 — mgr K. Augustyniak: „Dolnokredowe złoża węgla kamiennego na tle budowy Andów Peruwiańskich”.

2. 28 II 1974 — mgr E. Głowacki: „Litostratygrafia i paleogeografia czerwonego spągowca monokliny przedsudeckiej na podstawie nowych danych”.

3. 7 III 1974 — prof. dr M. Książkiewicz: „Rozwój teorii mobilizmu”.

4. 14 III 1974 — prof. dr W. Narębski: „Magmatyzm Apeninów w świetle hipotez migracji kier litosfery we wschodniej części morza śródziemnego”.

5. 21 III 1974 — doc. dr hab. H. Jurkiewicz: „Prekambr Niecki miechowskiej i przedgórze Karpat”.

6. 28 III 1974 — prof. dr K. Birkenmajer: „Współczesny ryft północnoatlantycki i jego ewolucja”.

7. 4 IV 1974 — mgr J. Trammer: „Korelacja wapienia muszlowego Polski ze środkowym triasem alpejskim w oparciu o konodonty”.

8. 18 IV 1974 — doc. dr hab. R. Gradziński i doc. dr hab. T. Jerzykiewicz: „Kopalne osady eoliczne w górnej kredzie południowej Mongolii”.

9. 25 IV 1974 — doc. dr hab. P. Roniewicz: „Nowe dane o kaledonidach skandynawskich”.

10. 14 XI 1974 — dr R. Sałaciński: „Geneza mineralizacji kruszcowej w granitowym masywie strzegomskim”.

11. 28 XI 1974 — prof. dr W. Żabiński: „Niektóre zagadnienia mineralogii i geochemii w świetle teorii pola krystalicznego”.

12. 5 XII 1974 — dr S. Dyjor, mgr inż. A. Gozdowski i dr inż. W. Maciejczak: „Kierunki zagospodarowania surowców skalnych w regionie dolnośląskim”.

13. 6 XII 1974 — doc. dr I. Krystek i doc. dr J. Staněk (Czechosłowacja): „Wulkanizm Czechosłowacji” „Pegmatyty Morawskiej części moldanubikum i masywu brneńskiego”.

14. 12 XII 1974 — mgr Z. Burzyński: „Ocena modelu warunków hydrogeologicznych złoża Państw na podstawie przebiegu odwadniania”.

### Oddział Ziemi Rzeszowskiej

1. 6 VI 1974 — dr P. Karnkowski: „Kierunki Poszukiwań węglowodorów w Polsce na tle budowy geologicznej Europy”.

2. 21 X 1974 — dr P. Karnkowski: „Ważniejsze wyniki prac poszukiwawczych w utworach miocenu i fliszu karpackim”.

3. 21 X 1974 — mgr inż. B. Cisek: „Dalsze perspektywy rozwoju prac poszukiwawczych w Karpatach i na ich Przedgórzu”.

4. 21 X 1974 — mgr inż. S. Sas-Korczyński: „Problemy poszukiwawcze na obszarze Przedgórza i w podłożu Karpat środkowych i zachodnich”.

5. 21 X 1974 — dr inż. E. Jawor: „Aktualne kierunki poszukiwawcze w utworach fliszowych Karpat środkowych i zachodnich”.

6. 21 X 1974 — mgr inż. C. Nowotarski: „Aktualne wyniki badań sejsmicznych z obszaru Karpat i Przedgórza”.

7. 21 X 1974 — dr inż. T. Lenk: „Regionalne facje i prognozy poszukiwawcze złóż w warstwach istebniańskich”.

8. 21 X 1974 — dr A. P. Samojluk: „Ogólne rysy tektoniki strefy borysławsko-pokuckiej na terenie ZSRR, na podstawie kompleksowej interpretacji danych geologicznych i geofizycznych”.

9. 21 X 1974 — dr H. Kozikowski: „Geneza rop karpackich, ich pochodzenie i strefy akumulacji”.

10. 21 X 1974 — dr W. Moryc: „Perspektywy poszukiwawcze w mezo-paleozoicznym podłożu Karpat i Przedgórza”.

11. 21 X 1974 — dr S. Połtowicz: „Perspektywy poszukiwawcze w utworach miocenu na wschód od Rzeszowa”.

### Koło Lubelskie

1. 19 III 1974 — mgr J. Łobacz: „Budowa geologiczna okolic Piotrkowic”, (monoklina przedsudecka).

2. 18 V 1974 — mgr Z. Gardziel: projekcja filmów przedstawiających rozwój dinozaurów oraz pracę paleontologów.

3. 21 V 1974 — doc. dr hab. J. Morawski: „Wielkie erupcje Wezuwiusza”.

4. 23 V 1974 — prof. dr A. Chałubińska: „Suwalszczyzna — perspektywy rozwoju czy katastrofy”, (Odczyt zorganizowany wspólnie z Pol. Tow. Geograficznym).

5. 7 XII 1974 — doc. dr hab. J. Morawski i mgr Z. Gardziel: odczyt i projekcja filmów na temat zjawisk krasowych.

### Koło Ziemi Lubuskiej

1. 15—16. XI. 1974 — Międzynarodowe sympozjum naukowo-techniczne na temat: „Rozwój prac geologiczno-poszukiwawczych i metodycznych w utworach permu”, którego współorganizatorem i współgospodarzem było Koło Ziemi Lubuskiej PTG.

### Sekcja Genezy Złóż Rud PTG

1. 19—25 IX 1974 — IV Międzynarodowe Sympozjum Asocjacji Genezy Złóż Rud (IAGOD) w Warnie w Bułgarii z referatami:

— doc. dr inż. M. Banaś i doc. dr hab. inż. X. Mochnacka: „Factors controlling the vertical extent of ore minerals in some polymetallic mineralization in Poland”.

— doc. dr inż. M. Banaś: „Et al. — Factors controlling vertical extent of elements and ore minerals in Zechstein sediments in Poland”.

— doc. dr hab. inż. C. Harańczyk: „Sulphur isotopes and karst features of the Zn-Pb ores”.

— dr J. Jerzmański: „Związ barit-fluoritowej mineralizacji z tektonikom w Niżni-sielskom regionie”.

— mgr Ł. Karwowski i mgr A. Kozłowski: „Wolframite cassiterite mineralization from Karkonosze — Izera area, W Sudetes, Poland”.

— dr inż. M. Nieć: „Zoning and depth of formation of iron sulphide deposits at Rudki, Holy Cross Mt, Poland”.

2. 11 XI 1974 — posiedzenie robocze poświęcone pracy polskich geologów za granicą z referatami:

— mgr inż. J. Cibis: „O złożach Zachodniej Malazji”.

— dr inż. M. Nieć: „O złożu żelaza Radjou”.

— doc. dr hab. inż. X. Mochnacka: „O złożach żelaza w Szwecji”.

### Sekcja Geofizyki PTG

1. 25 XI 1974 — prof. dr Z. Fajkiewicz: „Wykrywanie małych form geologicznych i antropogenicznych metodą gradientu pionowego siły ciężkości”.

2. 25 XI 1974 — mgr inż. A. Gliński: „Możliwości zastosowania podziemnych badań mikrograwimetrycznych dla rozpoznania budowy geologicznej górotworu”.

3. 25 XI 1974 — mgr inż. J. Śliz: „Wyniki zastosowania mikrograwimetrii do wykrywania pustek w Chełmie Lubelskim”.

### Sekcja Geologii Matematycznej PTG

1. 24—26 I 1974 — III Sympozjum Zastosowań Metod Matematycznych w Geologii, zorganizowane wspólnie z Instytutem Geologii Regionalnej i Złóż Węgla AGH z referatami:

- dr inż. M. Nieć: „Metodyka obliczania zasobów z użyciem EMC”.
- mgr inż. J. Górecki i dr inż. M. Nieć: „Metodyka określania gęstości sieci rozpoznawczej na przykładzie złoża siarki”.
- mgr inż. J. Górecki: „Aktualne problemy metodyki dokumentacji spękań w kopalniach węgla kamiennego”.
- mgr inż. J. Górecki i mgr inż. J. Płoskonka: „O tektonice i mikrotektonice dysjunktywnej we wschodniej części GZW (zrębu Libiąża)”.
- mgr inż. W. Bogacz i mgr inż. J. Krokowski: „Analiza deformacji nieciągłych w utworach górnego karbonu ROW-u”.
- dr A. Dimitriu: „Obliczanie zasobów złóż kopalin użytecznych eksploatowanych odkrywkowo”. (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim).
- dr P. Vasiliev: „Określanie optymalnej gęstości siatki otworów rozpoznawczych na przykładzie złoża Izdremec (BRL)”. (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim).
- mgr inż. K. Miszewski i mgr J. Pelc: „Próba ustalenia optymalnych siatek wierceń w oparciu o współczynnik zmienności dla dokumentowania złóż kruszywa naturalnego”.
- doc. dr hab. inż. A. Różkowski i mgr T. Rudzińska: „Zastosowanie numerycznego modelowania matematycznego w badaniach hydrogeologicznych”.
- dr V. Nemeč: „Badanie przestrzennego rozmieszczenia krasu przy użyciu EMC”.
- dr I. Dienes: „Ku początkom precyzyjnej stratygrafii” (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim).
- doc. dr inż. J. Kotlarczyk, mgr inż. A. J. Krawczyk i mgr inż. R. Szymoniak: „Metody ilościowe korelacji stratygraficznej w zastosowaniu do formacji węglonośnych”.
- mgr inż. P. Stenzel i mgr inż. J. Owczarczyk: „Testowanie wpływu rozmieszczenia wierceń na postać mapy trendu”.
- mgr inż. J. Kaleta, mgr inż. A. Kulikowski i mgr inż.

- G. Kwaśkiewicz: „Analiza miąższości retu zachodniej części Monokliny Przedsudeckiej”.
- mgr inż. M. Maj: „Konstrukcja map geologiczno-strukturalnych za pomocą izolinii potencjału w siatce oporów elektrycznych”.
  - dr inż. I. Wiatr: „Statystyczne pomiary rozkładu granulometrycznego jako wskaźniki odwzorowania dynamiki sedymentacji wodnej w czwartorzędzie”.
  - prof. dr B. Krygowski i dr A. Stankowska: „Stopień jednolitości gliny morenowej klifu w Rewalu w zakresie uziarnienia i obróbki, zinterpretowanych statystycznie”.
  - doc. dr hab. S. W. Alexandrowicz: „Analiza ilościowa ułożenia skorup małżów w litoralnych osadach Zatoki Pomorskiej”.
  - dr H. Janiszewska-Pactwa: „Zastosowanie metody procentowego obliczania  $\text{FeS}_2$ , Fe i Ca wykrytych za pomocą mikrosondy elektronowej w morskich osadach i skorupkach otwornic”.
  - mgr inż. H. Kmieciak i mgr inż. S. Knafel: „Zastosowanie metody statystycznej w badaniach palynologiczno-petrograficznych pokładów węgla”.
  - doc. dr inż. J. Kotlarczyk i mgr inż. T. Słomka: „Badania zależności kształtu otoczków od ich wielkości na przykładzie niektórych zlepieńców karpackich”.
  - p. S. Ochociński, T. Szymaszek i A. Tomala: „Zmienność żwirów w różnowiekowych terasach Sanu”.
  - mgr E. Przastek: „Rozkłady empiryczne parametrów geologicznych”.
  - mgr M. Rajcki: „Organizacja i działalność służb informatyki w reSORCIE CUG”.
  - mgr inż. K. Betlej i mgr inż. J. Kaleta: „Program popularyzacji informatyki wśród geologów”.
  - dr A. Dimitriu: „Automatyzacja projektowania klasyfikacji według cech rozmieszczonych w trójkącie”. (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim).
  - dr J. Hruška: „Automatyzacja dokumentacji geologicznej w Czechosłowackiej Służbie Geologicznej”. (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim).
  - Pg. J. Jiříčková: „Doświadczenia z przygotowywaniem i formalizacją danych geologicznych dla opracowywania na EMC”. (Odczyt wygłoszony w języku rosyjskim).
  - mgr M. Buczyński i mgr M. Rajcki: „Projekt zorganizowania biblioteki algorytmów i programów państwowej służby geologicznej”.
  - dr A. Macioszczyk: „System wstępnej obróbki numerycznej danych geologicznych w sensie pakietu programów na EMC”.



## WYCIECZKI NAUKOWE

### Oddział Świętokrzyski

1. 8—15 IX 1974 — Ośmiodniowa wycieczka geologiczna do Czechosłowacji została zorganizowana wspólnie ze Związkiem Zawodowym Górników w Kielcach. Celem wycieczki było zapoznanie uczestników z budową geologiczną Barrandienu, a w szczególności rozwoju facjalnego utworów proterozoiku i starszego paleozoiku oraz wykazanie podobieństw i różnic tych utworów z równowiekowymi utworami na obszarze Gór Świętokrzyskich. Ponadto uczestnicy wycieczki zapoznali się z budową geologiczną Moraw i krasu morawskiego a także budową geologiczną prekambriu Jesionnika. Wycieczka miała charakter naukowo-szkoleniowy. Wycieczkę prowadził doc. dr hab. H. Jurkiewicz.

### Koło Lubelskie

1. 26 IV 1974 — Jednodniowa wycieczka naukowa zorganizowana do Muzeum Ziemi PAN i Muzeum Instytutu Geologicznego w Warszawie. Wycieczkę prowadził mgr Z. Gardziel.

### Koło Ziemi Lubuskiej

1. 4—5 X 1974 — Dwudniowa wycieczka geologiczna w Góry Sowie została zorganizowana wspólnie z Dyrekcją Przedsiębiorstwa Poszukiwań Naftowych w Zielonej Górze. Przewodnikami naukowymi wycieczki byli: mgr inż. E. Dąbrowska-Zurawik i mgr L. Wieczorkiewicz. Uczestnicy wycieczki zostali zapoznani z budową geologiczną płd. części metamorfiku Gór Sowich i depresji śródsudeckiej w nawiązaniu do wielu odkrywek obserwowanych bezpośrednio w terenie podczas wycieczki.

### Sekcja Sedymentologiczna PTG

1. 6—8 IX 1974 — Trzydniowa konferencja terenowa poświęcona zagadnieniom sedymentacji liasu w obrzeżeniu mezozoicznym Gór Świętokrzyskich. W trakcie konferencji uczestnicy zapoznali się z kilkunastoma najważniejszymi odsłonięciami utworów liasowych w rejonie Sielpi, Końskiego, Drzewicy i Szydłowca. Przedstawione zostały następujące problemy:

- doc. dr W. Karaszewski: „Zagadnienia stratygrafii, litologii i ichnologii utworów liasowych”.
- doc. dr Z. Kozydra i mgr R. Cieśla: „Problematyka sedymentacji i genezy serii rudonośnych”.

— doc. dr A. Teofilak-Maliszewska: „Charakterystyka petrograficzna utworów liasowych”.

Na tle przedstawionej problematyki przy zwiedzaniu odsłoneń rozwinęła się ożywiona dyskusja nad genezą i znaczeniem różnych struktur sedimentacyjnych widocznych w odsłonięciach. Zastanawiano się nad możliwościami interpretacji genetycznych tych struktur i określeniem warunków sedimentacji obserwowanych utworów.

Konferencja organizacyjnie została przygotowana przez dr J. Rudnickiego i doc. dr hab. P. Roniewicza z ośrodka warszawskiego.

*Zestawiła: Róża Limecka*